

Zorg en Jeugd Caribisch
Nederland

Opgesteld door

Aan
cc

Staatssecretaris JPS
Staatssecretaris LMZ

Deadline: 19 december
2025

nota

TER BESLISSING

Kamerbrief voortgang VWS VN-Verdrag Handicap en het
Verdrag van Istanbul

Datum

6 november 2025

Kenmerk

4323600-1092689-ZJCN

Bijlage(n)

4

1. Aanleiding

In brieven aan de Tweede Kamer (TK) van 3 juli 2023 en van 11 april 2025 heeft u een aantal toezeggingen gedaan. In de Kamerbrief geeft u daar opvolging aan.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de Kamerbrief en bijbehorende bijlagen en deze te ondertekenen voor verzending aan de TK.

De brief wordt gelijktijdig aan de staatssecretaris van JenV ter akkoord voorgelegd.

3. Kernpunten

In deze Kamerbrief geven we de stand van zaken over het Verdrag van Istanbul en het VN-Verdrag Handicap voor Caribisch Nederland.

VN-Verdrag Handicap

- Het VN-verdrag Handicap is een mensenrechtenverdrag van de Verenigde Naties dat tot doel heeft 'het volledige genot door alle personen met een handicap of een chronische ziekte van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid te bevorderen, beschermen en waarborgen, en ook de eerbiediging van hun inherente waardigheid te bevorderen'.
- In 2016 is het VN-Verdrag Handicap ondertekend voor het hele Koninkrijk en geratificeerd voor Europees Nederland.
- Om het VN-Verdrag Handicap voor Caribisch Nederland eilanden te ratificeren, moeten zij voldoen aan alle bepalingen van de burgerlijke en politieke rechten zoals gedefinieerd in het VN-verdrag handicap, waaronder de modernisering van de Wet tot regeling van het toezicht op psychiatrische patiënten BES.
- Omdat deze wetgeving met betrekking tot gedwongen zorg naar verwachting op zijn vroegst in werking treedt in 2030 en andere wetten mogelijk gewijzigd moeten worden, kan de ratificatie van het VN-verdrag op zijn vroegst in 2031 verwacht worden.
- Ondertussen wordt gewerkt aan de implementatie van het Verdrag. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties zetten zich samen in om te komen tot een Werkagenda 2026-2030 Caribisch Nederland.

Datum

6 november 2025

Kenmerk

4323600-1092689-ZJCN

Verdrag van Istanbul

- Het Verdrag van Istanbul is nog niet geratificeerd voor Caribisch Nederland.
- Sinds 2017 wordt samen met de openbare lichamen in het kader van de bestuursakkoorden 2017-2020 en 2021-2024 gewerkt aan de opbouw van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en daarmee richting ratificatie van het Verdrag van Istanbul.
- Voor de medegelding van het Verdrag is echter inzet van meerdere partijen nodig.
- Daarom is samen met de drie openbare lichamen (Openbaar Lichaam Bonaire (OLB), Openbaar Lichaam Sint Eustatius (OLE) en Openbaar Lichaam Saba (OLS)) en de ministeries van JenV, OCW, SZW, BZK de 'Toekomstvisie aanpak van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland 2026-2038' opgesteld.
- Deze Toekomstvisie dient als onderliggende beleidsdocument voor het nieuwe, door VWS, JenV, OCW, SZW, BZK en de drie openbare lichamen getekende, 'Bestuursakkoord Voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland 2026-2029' waarin acties zijn opgenomen die uitvoering geven aan deze gezamenlijke visie.
- Beide stukken zullen als bijlage met deze brief worden meegestuurd.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

VN-Verdrag Handicap

Voor het VN-verdrag Handicap is herhaaldelijke aandacht voor de ratificatie en implementatie in Caribisch Nederland vanuit de Tweede Kamer, het College Rechten van de Mens en het VN-comité zelf.¹ In de Werkagenda VN-verdrag Handicap I 2025-2030 voor Europees Nederland,² die is aangeboden aan de Tweede Kamer, is als maatregel opgenomen dat verkend wordt wat nodig is om het verdrag te ratificeren en implementeren in Caribisch Nederland. Met deze brief wordt hier nader invulling aan gegeven.

Verdrag van Istanbul

Huiselijk geweld in CN is een hardnekkig probleem waar zowel de Tweede Kamer als mensenrechtenorganisaties aandacht voor blijven vragen. In het Commissiedebat Caribisch Nederland van VWS op 2 oktober 2024 en tijdens het Verzameldebat BES van BZK van 4 september 2025 is er gevraagd naar de stand van zaken en de voortgang op de medegelding van het Verdrag van Istanbul. Deze brief geeft hier een antwoord op.

¹ [United Nations CRPD \(2024\). Concluding observations on the initial report of the Kingdom of the Netherlands.](#)

² Kamerstukken II 2024/25, 24 170, nr. 362.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

VN-Verdrag Handicap

Ervaringsdeskundigen, organisaties die hen vertegenwoordigen, veldpartijen en diverse ministeries worden betrokken bij het vormgeven van de werkagenda CN-verdrag Handicap.

Datum

6 november 2025

Kenmerk

4323600-1092689-ZJCN

Verdrag van Istanbul

VWS werkt samen met JenV, OCW, SZW, BZK en de openbare lichamen toe naar ratificatie van het Verdrag van Istanbul. Met deze brief wordt aangegeven dat ratificatie van het Verdrag voor CN hoog op ieders agenda staat en dat er gewerkt wordt aan het verder versterken en verbeteren van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Geen arbeidsmarkteffecten.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

VN-Verdrag Handicap

Met de Kamerbrief wordt richting gegeven aan de nog uit te werken werkagenda voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap. Binnen de werkagenda worden bestaande initiatieven waarvoor reeds financiële dekking beschikbaar is, bij elkaar gebracht. Aanvullende initiatieven zullen bij het uitwerken van de daadwerkelijke afspraken en verantwoordelijkheden worden gezien en binnen de bestaande financiële kaders worden ingepast. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld (€ 100.000 per jaar) in het bestedingsplan van ZJCN.

Verdrag van Istanbul

In het bestuursakkoord 2026-2029 zijn diverse doelen opgenomen. De realisatie van een deel van deze doelen valt rechtstreeks onder het werkterrein van de directie ZJCN. Daarnaast worden enkele doelen gerealiseerd door het OLB, OLE en OLS. VWS draagt hiervoor middelen over via het instrument Bijdragen aan Medeoverheden (BMO). Voor de realisatie van de acties zijn in bestedingsplan van ZJCN middelen beschikbaar gesteld. De bestemde middelen voor het bestuursakkoord van ZJCN en de openbare lichamen bedragen (USD/EUR koers d.d. 10-12-2025):

- 2026: \$ 1.087.000 (circa € 0,934 miljoen)
- 2027: \$ 946.000 (circa € 0,813 miljoen)
- 2028: \$ 947.000 (circa € 0,814 miljoen)
- 2029: \$ 1.077.000 (circa € 0,925 miljoen)

f. Juridische aspecten haalbaarheid

VN-Verdrag Handicap

Voor ratificatie van het VN-Verdrag is nog uitvoeringswetgeving nodig. Voor VWS is in beeld gebracht welke uitvoeringswetgeving nog nodig is voor ratificatie, namelijk de modernisering van de Wet tot regeling van het toezicht op psychiatrische patiënten BES, daar wordt op dit moment aan gewerkt.

→ openbaar
lichaam

Verdrag van Istanbul

De ratificatie van het Verdrag van Istanbul vraagt om aanvullende uitvoeringswetgeving op het terrein van JenV. De voorbereidingen hiervoor zijn in gang gezet, met als doel het wetgevingstraject in 2026 te starten.

Datum

6 november 2025

Kenmerk

4323600-1092689-ZJCN

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief en nota zijn afgestemd met DMO, FEZ en WJZ. Daarnaast is de brief afgestemd met J&V, OCW, SZW, BZ, BZK, de openbare lichamen en Sentro Akseso.

h. Toezeggingen

De volgende toezeggingen worden afgedaan:

- 11359: De staatssecretaris van VWS zegt toe om de Kamer in het najaar te informeren over het vervolg van het aanpassingen in bestaande wetgeving ten behoeve van het ratificeren van het VN verdrag Handicap. Hierbij zal ingegaan worden op een meer specifieke tijdsplanning.
- 11808: De staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport zal na een bezoek aan de eilanden in het eerste kwartaal van 2025 een brief sturen over de stand van zaken en de voortgang van het programma gericht op toegankelijkheid en participatie.
- 12057: De staatssecretaris van VWS zegt toe de Kamer in het najaar te informeren over de toekomstvisie en de gesloten afspraken, het verloop van de campagne 'Safe together, Strongtogether' en de voortgang van de bekrachtiging van Istanboel.

De volgende toezeggingen komen erbij:

- De Kamer in het najaar van 2027 te informeren over de voortgang van bekrachtiging van beide verdragen.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.